

Guidelines

10/2020 sz. iránymutatás az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerinti korlátozásokról

2.1. változat

Elfogadás időpontja: 2021. október 13.

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not been proofread yet.

Korábbi változatok

1.0. változat	2020. december 15.	Az iránymutatás nyilvános konzultációra történő elfogadása
2.0. változat	2021. október 13.	Az iránymutatás nyilvános konzultációt követő elfogadása
2.1. változat	2022. március 15.	Formázás módosítása

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	5
2	A korlátozások jelentése	6
3	Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerinti követelmények.....	7
3.1	Az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmának tiszteletben tartása	7
3.2	A korlátozásokat és az előreláthatóság szükségességét megállapító jogalkotási intézkedések ((41) preambulumbekzdés és az EUB ítélkezési gyakorlata).....	8
3.3	A korlátozások indokai	9
3.3.1	Nemzetbiztonság, honvédelem és közbiztonság.....	9
3.3.2	A bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése és a vádeljárás lefolytatása, illetve a büntetőjogi szankciók végrehajtása, beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését	10
3.3.3	Egyéb fontos, általános közérdekű célkitűzések	10
3.3.4	A bírói függetlenség és a bírósági eljárások védelme.....	11
3.3.5	A szabályozott foglalkozások esetében az etikai vétségek megelőzése, kivizsgálása, felderítése és az ezekkel kapcsolatos eljárások lefolytatása	11
3.3.6	Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének a)–e) és a g) pontjában említett esetekben a közhatalmi feladatok ellátásához kapcsolódó ellenőrzési, vizsgálati vagy szabályozási tevékenység	11
3.3.7	Az érintett védelme vagy mások jogainak és szabadságainak védelme	11
3.3.8	Polgári jogi követelések érvényesítése.....	11
3.4	Az érintettek jogai és az adatkezelő kötelezettségei, amelyek korlátozhatók.....	12
3.5	A szükségesség és az arányosság vizsgálata	12
4	Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerinti követelmények.....	14
4.1	A személyes adatok kategóriái	15
4.2	A korlátozások hatálya	15
4.3	A visszaélés, illetve a jogosulatlan hozzáférés vagy továbbítás megakadályozását célzó garanciák.....	15
4.4	Az adatkezelőre vonatkozó előírások.....	15
4.5	Az adattárolás időtartama	15
4.6	Az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok.....	16
4.7	Az érintettek arra vonatkozó joga, hogy tájékoztatást kapjanak a korlátozásról, kivéve, ha ez hátrányosan befolyásolhatja a korlátozás célját	16
5	Konzultáció a felügyeleti hatóságokkal (az általános adatvédelmi rendelet 36. cikkének (4) bekezdése és 57. cikke (1) bekezdésének c) pontja)	17

6	Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerinti követelményeknek a tagállamok általi be nem tartása.....	18
7	Az adatkezelőkre és adatfeldolgozókra vonatkozó konkrét elemek.....	18
	7.1. Az elszámoltathatóság elve.....	18
	7.2. Az érintett jogainak gyakorlása a korlátozás feloldását követően.....	18
	7.3. Az ilyen korlátozásokat előíró jogalkotási intézkedés adatkezelő általi betartásának elmulasztása.....	19
8	Következtetések	20
9	Melléklet: Ellenőrzőlisták – az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke dióhéjban	21
	9.1 Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerinti követelmények.....	21
	9.2 Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerinti követelmények.....	22

Az Európai Adatvédelmi Testület,

tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 70. cikke (1) bekezdésének e) pontjára,

tekintettel az EGT-megállapodásra és különösen annak az EGT Vegyes Bizottság 2018. július 6-i 154/2018 határozatával módosított XI. mellékletére és 37. jegyzőkönyvére¹,

tekintettel eljárási szabályzatának 12. és 22. cikkére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ IRÁNYMUTATÁST:

1 BEVEZETÉS

1. E dokumentum célja, hogy iránymutatást nyújtson az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének alkalmazásával kapcsolatban. Az iránymutatás részletes elemzést nyújt a korlátozások alkalmazásának kritériumairól, az elvégzendő ellenőrzésekről, arról, hogy az érintettek hogyan gyakorolhatják jogukat a korlátozás feloldását követően, valamint az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke megsértésének következményeiről.
2. A természetes személyeknek alapvető joga, hogy védelemben részesüljenek a személyes adatok feldolgozása kapcsán. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot a személyes adatok védelmével kapcsolatos szabályok és a személyes adatok szabad áramlására vonatkozó szabályok megállapítására. Az általános adatvédelmi rendelet a természetes személyek jogait és szabadságait és különösen az adatvédelemhez való jogukat védi. Az adatvédelem nem biztosítható az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott jogok és elvek betartása nélkül (12–22. cikk és 34. cikk, valamint az 5. cikk, amennyiben rendelkezései megfelelnek az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikkében meghatározott jogoknak és kötelezettségeknek). Mindezek a jogok és kötelezettségek az adatvédelemhez való alapvető jog központi elemét képezik, és alkalmazásuknak általános szabálynak kell lennie. Különösen az adatvédelemhez való alapvető jog bármilyen korlátozásának tiszteletben kell tartania az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 52. cikkét.
3. Ebben az összefüggésben kell értelmezni az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkét. Ez a rendelkezés a „Korlátozások” címet viseli. Előírja, hogy az uniós vagy a tagállami jog alapján a rendelet egyes, az érintettek jogaira és az adatkezelők kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása az ott felsorolt helyzetekben korlátozható. A korlátozásokat az általános adatvédelmi rendeletben foglalt jogok gyakorlását lehetővé tevő és az ott rögzített kötelezettségeket előíró általános szabály alóli

¹ A dokumentumban a „tagállamokra” való hivatkozásokat az „EGT-tagállamokra” való hivatkozásként kell értelmezni.

kivételeknek kell tekinteni². A korlátozásokat mint ilyen kivételeket megszorítóan kell értelmezni, ezek csak kifejezetten meghatározott körülmények között és csak bizonyos feltételek teljesülése esetén alkalmazhatók.

4. A személyes adatok védelme még kivételes helyzetekben sem korlátozható teljes egészében. Azt az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének megfelelően valamennyi veszélyhelyzeti intézkedésben fenn kell tartani, hozzájárulva ezáltal a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok átfogó értékeinek tiszteletben tartásához, amelyeken az Unió alapul: a tagállamok által hozott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az általános jogelveket, az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, és nem lehetnek visszafordíthatatlanok, továbbá az adatkezelőknek és -feldolgozóknak továbbra is meg kell felelniük az adatvédelmi szabályoknak.
5. Minden olyan esetben, amikor az uniós vagy tagállami jog lehetővé teszi az érintettek jogainak vagy az adatkezelők (köztük a közös adatkezelők³) és az adatfeldolgozók⁴ kötelezettségeinek korlátozását, figyelembe kell venni, hogy az általános adatvédelmi rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében megállapított elszámoltathatóság elve továbbra is alkalmazandó. Ez azt jelenti, hogy az adatkezelő felelős az uniós adatvédelmi keretnek – többek között az érintettek adatainak feldolgozására vonatkozó elveknek – való megfeleléséért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelésnek az érintettek részére történő igazolására.
6. Amennyiben az uniós vagy a nemzeti jogalkotó az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke alapján korlátozásokat állapít meg, biztosítani kell, hogy eleget tesz a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, és különösen arányossági értékelést kell végeznie annak érdekében, hogy a korlátozások a feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjanak.

2 A KORLÁTOZÁSOK JELENTÉSE

7. Az általános adatvédelmi rendelet nem határozza meg a korlátozások fogalmát. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke és (73) preambulumbekkezdése csupán azokat a feltételeket sorolja fel, amelyek mellett korlátozások alkalmazhatók.
8. Ebben az iránymutatásban a korlátozás kifejezés fogalma az általános adatvédelmi rendelet 12–22. és 34. cikkében, valamint az 5. cikk megfelelő rendelkezéseiben meghatározott kötelezettségek és jogok hatályának az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkével összhangban történő bármilyen korlátozásaként kerül meghatározásra. Valamely egyéni jog korlátozásának fontos célkitűzéseket kell védelmeznie, például a mások jogainak és szabadságainak védelme célkitűzést vagy az Unió vagy valamely tagállam fontos általános közérdekű célkitűzéseit, amelyeket az általános adatvédelmi

² Ezek a helyzetek nem foglalják magukban azokat a forgatókönyveket, amelyek esetében a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazandó.

³ Közös adatkezelés esetén, különösen abban az esetben, ha az adatkezelők különböző tagállamokból származnak, meg kell fontolni és figyelembe kell venni a 23. cikkel összhangban alkalmazandó korlátozásokat annak érdekében, hogy a közös adatkezelők a megállapodásban tisztázzák saját szerepüket.

⁴ Bár az iránymutatás inntól kezdve csak az „adatkezelők” kifejezést fogja említeni, az ajánlások a dott esetben az adatfeldolgozóknak is szólnak.

rendelet 23. cikkének (1) bekezdése sorol fel. Ezért az érintettek jogainak korlátozására csak akkor kerülhet sor, ha a felsorolt érdekek forognak kockán⁵, és e korlátozások célja ezen érdekek védelme.

9. Következésképpen a korlátozás indokainak egyértelműnek kell lenniük. A jogszerűség érdekében a korlátozásokat jogalkotási intézkedésben kell biztosítani, a korlátozásoknak az érintettek jogainak és/vagy az adatkezelők kötelezettségeinek korlátozott számát kell érintenie, amelyek az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkében vannak felsorolva⁶, tiszteletben kell tartaniuk az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, egy demokratikus társadalomban arányos és szükséges intézkedésnek kell lenniük, valamint meg kell óvniuk az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésében foglalt valamely indokot/jogalapot.
10. Továbbá az általános adatvédelmi rendelet (73) preambulumbekkezdésében említettek szerint a korlátozásoknak összhangban kell lenniük a Chartában és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben meghatározott követelményekkel.
11. A 23. cikkben említett korlátozások mellett az általános adatvédelmi rendelet a IX. fejezet szerinti konkrét adatkezelési helyzetekre vonatkozó rendelkezéseket is megállapít, amelyekben a tagállamok jogszabályban előírhatnak az érintettek jogait érintő konkrét intézkedéseket, például kivételeket vagy eltéréseket (például az általános adatvédelmi rendelet 85. vagy 89. cikke). Ez az iránymutatás azonban nem foglalkozik ezekkel az esetekkel.
12. A 12–22. cikkben és a 34. cikkben meghatározott kötelezettségek és jogok hatályának korlátozása különböző formákat ölthet, de soha nem érheti el az összes jog általános felfüggesztését jelentő pontig. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerinti korlátozásokat előíró jogalkotási intézkedések azt is előírhatják, hogy valamely jog gyakorlását időben késleltessék, hogy az adott jogot részben gyakorolják vagy bizonyos adatkategóriákra korlátozzák, vagy hogy valamely jog közvetetten, független felügyeleti hatóságon keresztül is gyakorolható.

3 AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET 23. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE SZERINTI KÖVETELMÉNYEK

13. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése számos követelményt sorol fel, amelyeket az alábbiakban részletezünk. E követelmények mindegyikének teljesülnie kell ahhoz, hogy valamely intézkedésre jogszerűen lehessen hivatkozni.

3.1 Az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmának tiszteletben tartása

14. Az adatvédelmi jog egyik fő célkitűzése, hogy fokozza az érintettek által a rájuk vonatkozó személyes adatok felett gyakorolt ellenőrzést. Minden korlátozásnak tiszteletben kell tartania a korlátozástárgyát képező jog lényegi tartalmát. Ez azt jelenti, hogy nem indokolhatók azok a korlátozások, amelyek olyan mértékben kiterjedtek és beavatkozóak, hogy valamely alapvető jog lényegi tartalmát teszik semmissé. Mindenesetre az érintettek jogainak az összes vagy konkrét adatkezelési művelet vagy konkrét adatkezelők tekintetében történő általános kizárása nem tartaná tiszteletben a Chartában rögzített, a személyes adatok védelméhez való alapvető jog lényegét. Ha a jog lényege sérül, a korlátozást jogellenesnek kell tekinteni, anélkül, hogy tovább kellene vizsgálni, hogy az közérdekű célt szolgál-e, vagy megfelel-e a szükségesség és arányosság kritériumainak.

⁵ Ezeket az érdekeket az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése kiemeltül felsorolja.

⁶ Léteznek bizonyos jogok, amelyek az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke alapján nem korlátozhatók, például a felügyeleti hatóságnál történő panasztétel joga (az általános adatvédelmi rendelet 77. cikke).

15. Ezen ellenőrzés biztosítása érdekében az érintetteket számos jog illeti meg az adatvédelemhez való jogon belül, az adatkezelőnek pedig számos kötelezettsége van az érintettel szemben, amely jogokat és kötelezettségeket az általános adatvédelmi rendelet 12–22. és 34. cikke, valamint az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikkben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében az 5. cikk határoz meg. Ebben az összefüggésben kell értelmezni az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkét.

3.2 A korlátozásokat és az előreláthatóság szükségességét megállapító jogalkotási intézkedések ((41) preambulumbekzdés és az EUB ítélkezési gyakorlat)

16. A jogalkotási intézkedés követelménye azt jelenti, hogy az adatkezelők csak annyiban hivatkozhatnak az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkében előírt korlátozásra, amennyiben ezt a korlátozást az uniós vagy a tagállami jog meghatározta. A megfelelő jogalkotási intézkedés nélkül az adatkezelők nem hivatkozhatnak közvetlenül az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében felsorolt indokokra. Az általános adatvédelmi rendelet (41) preambulumbekzdése megállapítja, hogy „[a]mikor ez a rendelet jogalapra vagy jogalkotási intézkedésre hivatkozik, ez nem szükségszerűen jelent – az érintett tagállam alkotmányos rendjéből fakadó követelmények sérelme nélkül – valamely parlament által elfogadott jogszabályt. Mindazonáltal az ilyen jogalapnak vagy jogalkotási intézkedésnek világosnak és pontosnak kell lennie, alkalmazásának pedig előre láthatónak kell lennie a hatálya alá tartozó személyek számára, összhangban az Európai Unió Bíróságának [...] és az Emberi Jogok Európai Bíróságának az ítélkezési gyakorlatával”⁷.
17. A Charta 52. cikkének (1) bekezdése szerint a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a „törvény által [...] korlátozható”. Ez az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikkének (2) bekezdésében⁸ szereplő „törvényben meghatározott” kifejezést tükrözi, amely nemcsak a nemzeti jog tiszteletben tartását jelenti, hanem e jog minőségére is vonatkozik, a jogi aktus jellegének sérelme nélkül, megkövetelve, hogy az összeegyeztethető legyen a jogállamisággal. A nemzeti jognak különösen **kellően egyértelműen megfogalmazottnak kell lennie ahhoz, hogy minden személy számára elégséges módon jelezze, hogy milyen körülmények között és milyen feltételek mellett hatalmazza fel az adatkezelőket arra, hogy ilyen korlátozásokhoz folyamodjanak.** Ugyanezt a szigorú előírást kell alkalmazni minden olyan korlátozásra, amelyet a tagállamok előírhatnak. Az általános adatvédelmi rendelettel, valamint az Európai Unió Bíróságának (EUB) és az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) ítélkezési gyakorlatával összhangban valóban alapvető fontosságú, hogy az

⁷ A vizsgált jogalkotási intézkedések típusának összhangban kell lennie az uniós joggal vagy a nemzeti joggal. A korlátozás beavatkozásának mértékétől függően nemzeti szinten – a normaszint figyelembevételével – konkrét jogalkotási intézkedésre lehet szükség.

⁸ Lásd különösen az Emberi Jogok Európai Bírósága 2010. szeptember 14.-i ítéletét, *Sanoma Uitgevers B.V. kontra Hollandia*, EC:ECHR:2010:0914JUD003822403, 83. pont: „Ezen felül, ami az Egyezmény 8–11. cikkében szereplő »törvényben meghatározott« kifejezést illeti, a Bíróság megjegyzi, hogy a »törvény« szót mindig is »anyagi«, nem pedig »alaki« értelemben értelmezte; a »törvény« fogalmába az »írott jogot« – a szakmai szabályozó szervezetek részéről a Parlament által rájuk ruházott önálló jogalkotási hatáskörükben elfogadott alacsonyabb rendű statútumokat és szabályozási intézkedéseket tartalmazó rendeleteket is beleértve – és az íratlan jogot egyaránt. A »jog« fogalmát úgy kell értelmezni, hogy abba mind az írott jog, mind pedig a bírói gyakorlat nyomán létrejött »irányadó szabályok« beletartoznak. Mindent összevéve a »jog« a hatályos rendelkezések összessége – az illetékes bíróságok értelmezése szerint”. A „törvényben meghatározott” kifejezéssel kapcsolatban az EUB főtanácsnokainak a *Tele2 Sverige AB*, C-203/15. és C-698/15. sz. egyesített ügyekben (ECLI:EU:C:2016:572) írt véleményének 137–154. pontjában, illetve a *Scarlet Extended*, C-70/10. sz. ügyben írt véleményének (ECLI:EU:C:2011:255) 99. pontjában javasoltak szerint az Emberi Jogok Európai Bírósága által kidolgozott kritériumokat kell használni.

érintettek számára előre láthatók legyenek az érintettek jogainak vagy az adatkezelő kötelezettségeinek hatályát korlátozó jogalkotási intézkedések.

18. Bár minden jogalkotási intézkedésnek minden esetben a kitűzött célhoz kell igazodnia, és meg kell felelnie az előreláthatósági kritériumnak, az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerinti korlátozások alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket megállapító jogalkotási intézkedésnek nem kell minden esetben időben korlátozottnak lennie vagy egy meghatározott időszakhoz kapcsolódnia.
 - a. Egyes esetekben a korlátozás nem kapcsolódik kifejezetten határidőhöz, mivel a jogalkotási intézkedés által védendő korlátozás indoka önmagában nem korlátozott időben. A szükségesség és az arányosság elvére tekintettel biztosítani kell, hogy az ilyen jogalkotási intézkedések a korlátozás olyan indokához kapcsolódjanak, amelyeket egy demokratikus társadalomban folyamatosan vagy tartósan meg kell óvni. Például a 12–22. cikkben és a 34. cikkben meghatározott kötelezettségek és jogok hatályát korlátozó, a bírói függetlenség és a bírósági eljárások oltalmát biztosító jogalkotási intézkedés például úgy tekinthető, hogy egy demokratikus társadalomban folyamatos célkitűzést valósít meg, és ezért időben nem korlátozható.
 - b. Más esetekben a korlátozásnak a megóvandó indoka önmagában korlátozott időben, és ezért – az előreláthatósági kritérium teljesülése érdekében – a jogalkotási intézkedésnek időbeli korlátozást kell előírnia. Például amikor a közegészség védelme érdekében veszélyhelyzet összefüggésében fogadnak el korlátozásokat, az Európai Adatvédelmi Testület úgy véli, hogy a nem pontosan meghatározott időtartamra előírt korlátozások nem felelnek meg az előreláthatósági kritériumnak, ideértve azt az esetet is, amikor az ilyen korlátozás visszamenőleges hatállyal alkalmazandó, vagy meghatározatlan feltételektől függ⁹.
19. A tervezett korlátozások és a kitűzött cél közötti kapcsolatot egyértelműen meg kell állapítani és bizonyítani kell az érintett jogalkotási intézkedésben vagy a kiegészítő dokumentumokban. Például a világvárvány pusztá létezése önmagában nem elegendő indok az érintettek jogainak bármilyen korlátozására; ehelyett minden korlátozásnak egyértelműen hozzá kell járulnia az Unió vagy valamely tagállam fontos általános közérdekű célkitűzésének védelméhez.

3.3 A korlátozások indokai

20. A korlátozásokra vonatkozó jogalkotási intézkedés elfogadása és a korlátozás valamely konkrét esetben történő alkalmazása érdekében az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében meghatározott alábbi feltételek közül egynek vagy többnek teljesülnie kell. Ez a felsorolás kimerítő jellegű, ami azt jelenti, hogy a korlátozások az alább felsorolt feltételektől eltérő feltételek mellett nem hajthatók végre.
21. A tervezett korlátozások és a kitűzött cél közötti kapcsolatot egyértelműen meg kell állapítani a jogalkotási intézkedésben.

3.3.1 Nemzetbiztonság, honvédelem és közbiztonság

22. Az érintettek jogainak korlátozása irányulhat az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában megállapítottak szerint a tagállamok nemzetbiztonságának, közbiztonságának és/vagy honvédelmének védelmére, mint védendő célkitűzésre.

⁹ Lásd a 46. pontot is.

23. Ezenkívül a közbiztonság magában foglalja az emberi élet védelmét is, különösen természeti vagy ember okozta katasztrófák esetén.

3.3.2 A bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése és a vádeljárás lefolytatása, illetve a büntetőjogi szankciók végrehajtása, beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését

24. Bizonyos esetekben azoknak az érintetteknek a tájékoztatása, akikre a nyomozás irányul, veszélyeztetheti a nyomozás sikerét. Ezért az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében szükség lehet a tájékoztatáshoz való jog vagy az érintettek más jogainak korlátozására. Ennek például a pénzmosás elleni küzdelem és a bűnügyi szakértői laboratóriumok tevékenységei vonatkozásában van jelentősége¹⁰.
25. Ugyanakkor az ilyen elmaradt tájékoztatásnak, az EUB ítélezési gyakorlatával összhangban, csak attól kezdve és akkor kell megtörténnie, hogyha nem veszélyeztetheti a lefolytatott vizsgálatokat¹¹. Ez azt jelenti, hogy az érintetthez a lehető leghamarabb külön (testreszabott) adatvédelmi nyilatkozatot kell intézni, amelyben meg kell határozni az olyan különböző jogokat, mint a hozzáféréshez, a helyesbítéshez való jog stb.
26. Ezenkívül a közbiztonság védelmének célkitűzése magában foglalja az emberi élet védelmét is, különösen természeti vagy ember okozta katasztrófák esetén¹².

3.3.3 Egyéb fontos, általános közérdekű célkitűzések

27. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének e) pontja az Unió vagy valamely tagállam egyéb fontos, általános közérdekű célkitűzéseiként említi a fontos gazdasági vagy pénzügyi érdeket, beleértve a monetáris, a költségvetési és az adózási kérdéseket, a népegészségügyet és a szociális biztonságot. Vonatkozhat például általános közérdeket szolgáló nyilvántartások vezetésére, archivált személyes adatoknak a volt totalitárius államrendszerek alatt tanúsított politikai magatartáshoz kapcsolódó konkrét információk szolgáltatása érdekében történő további kezelésére¹³. A tájékoztatás következtében felmerült költségek és így az állami költségvetésekre nehezedő pénzügyi terhek azonban nem elegendőek az érintettek jogainak korlátozása tekintetében fennálló valamely közérdek indokolásához. Például a közvetlen adóhatóság korlátozhatja az érintett hozzáférési jogát, ha az adóhatóság által jogi kötelezettsége keretében vezetett vizsgálat alatt áll, amennyiben ez a hozzáférés veszélyeztetné a folyamatban lévő vizsgálatot. Az ilyen korlátozást azonban az adott vizsgálathoz szükséges időtartamra kell korlátozni, és azt fel kell oldani, amint az adóhatóság lezárja a vizsgálatot. Az érintettet haladéktalanul tájékoztatni kell, és értesíteni kell az adatkezelő határozatában foglalt indokokról, valamint arról az időpontról, amelytől kezdve ismét gyakorolhatja hozzáférési jogát. Megfelelő biztosítékokat is biztosítani kell, például közvetett hozzáférést¹⁴ – amennyiben azt a nemzeti jog előírja – annak biztosítása érdekében, hogy egy független hatóság ellenőrizhesse az adatkezelés jogszerűségét.

¹⁰ Az általános adatvédelmi rendelet (19) preambulumbekkezdése.

¹¹ Az EUB (nagytanács) 1/15. sz. véleménye a Kanada és az Európai Unió közötti, a légiutas-nyilvántartási adatállományról szóló megállapodás tervezetéről, 2017. július 26., ECLI:EU:C:2017:592.

¹² Az általános adatvédelmi rendelet (73) preambulumbekkezdése.

¹³ Az általános adatvédelmi rendelet (73) preambulumbekkezdése.

¹⁴ Azaz az érintett kérheti az illetékes felügyeleti hatóságot, hogy végezze el az érintettre vonatkozó információk szükséges ellenőrzését és vizsgálatát. Ilyen közvetett hozzáférés biztosítható például az állam biztonságának, a honvédelemnek vagy a közbiztonságnak a védelme érdekében. A felügyeleti hatóság ekkor hozzáférhet az információkhoz és ellenőrizheti azokat, továbbá adott esetben kérheti a kezelt személyes adatok helyesbítését vagy törlését.

28. A törvényhez való hozzáférés általános közérdekű céljának biztosítása érdekében a közigazgatási szervek korlátozhatják az álnevesített személyes adatok kezelése elleni tiltakozás jogát olyan referenciadokumentum és információk kidolgozása céljából, amely a kár típusa szerint azonosítja a vitában részt vevő felek által követelt és felajánlott összegeket, valamint a közigazgatási bíróságok és polgári bíróságok fellebbezés alapján hozott bírósági határozatokban az áldozatoknak fizikai sérülésükért kártérítésként juttatott összegeket. Ilyen korlátozásokra akkor kerülhet sor, ha az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerinti feltételek teljesülnek, és különösen olyan biztosítékok végrehajtása révén, mint a kártérítési összegek közelítése, a vitában részt vevő felek vezeték- és keresztnéveinek törlése, valamint a kezelt személyes adatok álnevesítése.

3.3.4 A bírói függetlenség és a bírósági eljárások védelme

29. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének f) pontja arról az esetről is rendelkezik, ha a bírói függetlenség és a bírósági eljárások védelme érdekében szükséges korlátozni egyes érintettek jogait vagy adatkezelő kötelezettségeit.
30. E korlátozások hatályát össze kell hangolni az e kérdéseket szabályozó nemzeti jogszabályokkal.

3.3.5 A szabályozott foglalkozások esetében az etikai vétségek megelőzése, kivizsgálása, felderítése és az ezekkel kapcsolatos eljárások lefolytatása

31. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének g) pontja megemlíti az etikai vétségeket, a szabályozott foglalkozások esetében, mint például az orvosok és az ügyvédek esetében.
32. Ezek olyan esetek, amelyekben a nyomozás elvben nem kapcsolódik bűncselekményekhez, mivel amennyiben a nyomozás bűncselekményre vonatkozik, a 3.3.2. pontban meghatározott indok lenne alkalmazandó.

3.3.6 Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének a)–e) és a g) pontjában említett esetekben a közhatalmi feladatok ellátásához kapcsolódó ellenőrzési, vizsgálati vagy szabályozási tevékenység

A korlátozásnak az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének h) pontjában említett indoka olyan potenciális korlátozásra utal, amely a 3.3.1–3.3.3. és a 3.3.5. pontban említett esetekben – akár csak alkalmanként is – hatósági jogkör gyakorlásához kapcsolódó vizsgálati, nyomkövetési feladatra vagy szabályozási funkcióra vonatkozik.

3.3.7 Az érintett védelme vagy mások jogainak és szabadságainak védelme

33. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének i) pontja olyan korlátozási indokra utal, amelynek célja az érintettnek vagy más személyek jogainak és szabadságainak a védelme.
34. A mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgáló korlátozást szemléltetheti például egy közigazgatási vizsgálat és/vagy fegyelmi eljárás vagy a munkahelyi zaklatásra vonatkozó állítások kivizsgálása. Ebben az esetben jogalkotási intézkedés rendelkezhet úgy, hogy a vizsgálat vagy fegyelmi eljárás alá vont személy a hozzáférési jogának korlátozásával szembesülhet, amennyiben a visszaélést bejelentő állítólagos sértett vagy tanú személyazonosságát nem lehet felfedni annak érdekében, hogy megvédjék őt a megtorlástól. A sértett vagy a tanú akkor is szembesülhet hozzáférési jogának korlátozásával, ha a vizsgálat vagy fegyelmi eljárás alá vont személy magánélethez és adatvédelemhez való jogának tiszteletben tartása érdekében szükséges.

3.3.8 Polgári jogi követelések érvényesítése

35. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja a korlátozások indokaként a polgári jogi követelések érvényesítését is magában foglalja. Míg az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének j) pontja korlátozásokat tesz lehetővé a (potenciális) peres felek egyéni

érdekeinek védelme érdekében, addig az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének f) pontja lehetővé teszi a bírósági eljárások, valamint az alkalmazandó eljárási szabályok védelmét szolgáló korlátozásokat.

3.4 Az érintettek jogai és az adatkezelő kötelezettségei, amelyek korlátozhatók

36. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkével összhangban csak az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikke, 34. cikke, valamint a 12–22. cikkben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében az 5. cikke szerinti jogok és kötelezettségek korlátozhatók.
37. A kötelezettségekre vonatkozó korlátozások a személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek korlátozására vonatkoznak az általános adatvédelmi rendelet 5. cikkének a rendelet 12–22. cikkében meghatározott kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében, valamint az adatvédelmi incidens érintettekkel való közlésére (az általános adatvédelmi rendelet 34. cikke). Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke, amely megállapítja a személyes adatok kezelésére vonatkozó elveket, az általános adatvédelmi rendelet egyik legfontosabb cikke. Az adatvédelmi elvek korlátozását megfelelően indokolni kell egy kivételes helyzettel, tiszteletben tartva a szóban forgó alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint a szükségesség és arányosság vizsgálatát követően¹⁵ (lásd a 3.5. szakaszt). Meg kell jegyezni, hogy az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke csak annyiban korlátozható, amennyiben rendelkezései megfelelnek az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikkében meghatározott jogoknak és kötelezettségeknek.
38. A jogok korlátozása az átlátható tájékoztatáshoz való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 12. cikke), a tájékoztatáshoz való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 13. és 14. cikke), a hozzáféréshez való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke), a helyesbítéshez való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 16. cikke), a törléshez való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke), az adatkezelés korlátozásához való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 18. cikke), a személyes adatok helyesbítésére, törlésére vagy az adatkezelés korlátozására vonatkozó értesítési kötelezettséget (az általános adatvédelmi rendelet 19. cikke), az adathordozhatósághoz való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 20. cikke), a tiltakozáshoz való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke), az automatizált egyéni döntéshozatal mellőzéséhez való jogot (az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke) érintik.
39. Ez azt jelenti, hogy az érintettek egyéb jogai – például a felügyeleti hatóságnál történő panasztételhez való jog (az általános adatvédelmi rendelet 77. cikke) – vagy más adatkezelők kötelezettségei nem korlátozhatók.

3.5 A szükségesség és az arányosság vizsgálata

40. A korlátozások csak akkor jogszerűek, ha egy demokratikus társadalomban szükséges és arányos intézkedésnek minősülnek, amint azt az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése kimondja. Ez azt jelenti, hogy a korlátozásoknak meg kell felelniük a szükségességi és arányossági

¹⁵ Lásd: [eszköztár, az Európai adatvédelmi biztos \(EDPS\) iránymutatása a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való alapvető jogokat korlátozó intézkedések arányosságának értékeléséről](#) és [az Európai adatvédelmi biztos \(EDPS\) gyorsútmutatója a szükségességhez és az arányossághoz](#). Az Európai adatvédelmi biztos (EDPS) iránymutatása – A személyes adatok védelmére való alapvető jogot korlátozó intézkedések szükségességének értékelése.

vizsgálaton ahhoz, hogy megfeleljenek az általános adatvédelmi rendeletnek¹⁶. A szükségesség és arányosság vizsgálatát még azelőtt el kell végezni, hogy a jogalkotó korlátozás előírásáról döntené.

41. A védendő cél adja azt a háttérrel, amely alapján az intézkedés szükségessége értékelhető. Ezért fontos a célkitűzés kellő részletességgel történő meghatározása annak érdekében, hogy értékelni lehessen az intézkedés szükségességét. Ha például a közigazgatási eljárás során a vizsgálat egy részének korlátozására van szükség, de bizonyos információk már közölhetők az érintettekkel, akkor ezt az információt az érintett személy rendelkezésére kell bocsátani. Az EUB ítélkezési gyakorlata szigorú szükségességi vizsgálatot alkalmaz a személyes adatok védelméhez és a magánélet tiszteltben tartásához való jogok gyakorlásának a személyes adatok kezelése tekintetében történő korlátozása érdekében: „a személyes adatok védelme alóli kivételeknek és a védelem korlátozásainak a feltétlenül szükséges mérték határain belül kell maradniuk”¹⁷. Az EJEB szigorú szükségességi vizsgálatot alkalmaz a háttértől és a fennálló körülményektől függően, például a titkos megfigyelési intézkedések tekintetében¹⁸.
42. Amennyiben az intézkedés ezen a vizsgálaton megfelel, értékelni kell a tervezett intézkedés arányosságát. Amennyiben az intézkedéstervezet nem felel meg a szükségességi vizsgálaton, nem szükséges megvizsgálni annak arányosságát. Nem javasolható olyan intézkedés, amely nem bizonyul szükségesnek, kivéve akkor, ha és amíg a szükségesség követelményének való megfelelés érdekében a módosítására nem kerül sor.
43. A szükségesség és arányosság vizsgálata jellemzően magában foglalja az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok értékelését. Az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatokat ezen iránymutatás 4.7. pontja részletezi.
44. Az arányosság elve szerint a jogalkotási intézkedés tartalma nem haladhatja meg az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a)–j) pontjában felsorolt célkitűzések védelméhez feltétlenül szükséges mértéket. A korlátozásnak tehát alkalmasnak kell lennie a szóban forgó szabályozás által kitűzött jogszerű célok elérésére, és nem lépheti túl az e célok elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket. Az EUB ítélkezési gyakorlata szerint az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke nem értelmezhető úgy, mint amely arra irányuló hatáskört ruház a tagállamokra, hogy megsértsék a magánélet tiszteltben tartását, megsértve ezzel a Charta 7. cikkét, valamint az abban előírt egyéb garanciákat. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése által a tagállamokra ruházott hatáskör is csak az arányosság azon követelményének tiszteltben tartása mellett gyakorolható, amely szerint a személyes adatok védelme alóli kivételeknek és korlátozásoknak a feltétlenül szükséges mértéken belül kell maradniuk¹⁹.

¹⁶ A felügyeleti hatóságok feladatkörén belül és a jogbiztonság biztosítása érdekében tanácsos dokumentálni az arányosság és a szükségesség vizsgálatát. A felügyeleti hatóságok további dokumentumokat kérhetnek.

¹⁷ Lásd a Bíróság 2008. december 16-i ítéletét, Tietosuoja valtuutettu kontra Satakunnan Markkinapörssi Oy és Satamedia Oy, C-73/07, ECLI:EU:C:2008:727, 56. pont.

¹⁸ Lásd az EJEB 2016. január 12-i ítéletét, Szabó és Vissy kontra Magyarország, 73. pont.

¹⁹ Az EJEB 2020. október 6-i ítélete, La Quadrature du net és mások, C-511/18., C-512/18. és C-520/18. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2020:791, 210. pont. Például a nyilvános online hírközlési szolgáltatások és tárhelyszolgáltatók általi adatmegőrzéssel kapcsolatban a Bíróság az ítélet 212. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy „az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdését a Charta 7., 8. és 11. cikkével, valamint 52. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a nyilvános online hírközlési szolgáltatásokhoz való hozzáférést nyújtókat és a tárhelyszolgáltatókat többek között az e szolgáltatásokhoz kapcsolódó személyes adatok általános és különbségtétel nélküli megőrzésére kötelezi”.

45. A javasolt korlátozó intézkedést olyan bizonyítékokkal kell alátámasztani, amelyek ismertetik az adott intézkedés által kezelendő problémát, azt, hogy az intézkedés hogyan fogja a problémát kezelni, és hogy a meglévő vagy kevésbé beavatkozó intézkedések miért nem tudják kielégítően kezelni azt. Az is követelmény, hogy be kell mutatni, hogy a javasolt beavatkozás vagy korlátozás ténylegesen hogyan szolgálja az állam és az EU általános érdekű célkitűzéseit vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét. Az adatvédelmi jogok korlátozásának konkrét kockázatokra kell összpontosítania.
46. Ha például a korlátozások veszélyhelyzetben hozzájárulnak a közegészség védelméhez, az Európai Adatvédelmi Testület úgy véli, hogy a korlátozások hatályát (pl. céljukat, az érintettek jogait vagy az érintett adatkezelők kategóriáit illetően) és időtartamát szigorúan korlátozni kell. Ennek különösen a veszélyhelyzeti állapot időtartamára kell korlátozódnia. Az érintettek jogai korlátozhatók, de nem tagadhatók meg.

4 AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET 23. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE SZERINTI KÖVETELMÉNYEK

47. Az EUB ítélkezési gyakorlata szerint az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott jogalkotási intézkedéseknek különösen meg kell felelniük az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott egyedi követelményeknek²⁰. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy az érintettek jogait és az adatkezelők kötelezettségeit korlátozó jogalkotási intézkedéseknek adott esetben az alábbiakban felsorolt több kritériumra vonatkozó konkrét rendelkezéseket kell tartalmazniuk. Fő szabályként az alábbiakban részletezett valamennyi követelményt magában kell foglalnia a jogalkotási intézkedésnek, amely korlátozásokat ír elő az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerint.
48. A jogalkotónak kellően meg kell indokolnia az e szabály alóli kivételeket, amelyek azon alapulnak, hogy az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt egy vagy több rendelkezés nem releváns az érintettek jogainak korlátozását előíró jogalkotási intézkedés tekintetében. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében szereplő „adott esetben” kifejezésnek az Európai Adatvédelmi Testület általi értelmezése a körülményekhez kapcsolódik.
49. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja az adatkezelés céljait vagy az adatkezelés kategóriáit említi azon részletes rendelkezések egyikeként, amelyeket az érintettek jogait vagy az adatkezelők kötelezettségeit korlátozó jogalkotási intézkedésekben meg kell említeni. Az általános adatvédelmi rendelet (8) preambulumbekzdése szerint a korlátozás okának érthetőnek kell lennie azon személyek számára, akik a hatálya alá tartoznak. Ez magában foglalja annak egyértelmű megértését is, hogy a korlátozás hogyan és mikor alkalmazható.
50. Például a szabályozott szakmák etikai szabályai megsértésének megelőzéséről és kivizsgálásáról szóló nemzeti jogszabály kimondhatja, hogy ha annak a ténynek a nyilvánosságra hozatala, hogy egy személy súlyos jogsértés miatt vizsgálat alatt áll, hátrányosan befolyásolhatja a vizsgálat célját, az információ korlátozott ideig nem közölhető az érintettel.
51. Az adatkezelés lehetséges céljait össze kell kapcsolni az ezen iránymutatás 3.3. pontjában említett korlátozások okaival.

²⁰ Az EJEB 2020. október 6-i ítélete, La Quadrature du Net és mások, C-511/18., C-512/18. és C-520/18. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2020:791, 209. pont.

52. Meg kell jegyezni, hogy az érintettek jogainak gyakorlása néha segíti az adatkezelőket feladataik ellátásában. A helyesbítéshez való jog például hozzájárulhat az adatok minőségéhez.

4.1 A személyes adatok kategóriái

53. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy a korlátozások hatálya alá tartozó személyesadat-kategóriákat fel kell tüntetni az e korlátozásokat előíró jogalkotási intézkedésben²¹.
54. Hasonlóképpen, a személyes adatok különleges kategóriáira vonatkozó korlátozások nagyobb hatást gyakorolhatnak az érintettekre, ezért az ilyen korlátozást előíró jogalkotási intézkedésnek meg kell említenie az adatok érintett különleges kategóriáit.

4.2 A korlátozások hatálya

55. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének c) pontja előírja, hogy meg kell határozni a korlátozások hatályát is, azaz azt, hogy mely jogok érintettek és milyen mértékben korlátozzák azokat, például, hogy a korlátozás csak az adatkezelés korlátozásához való jogot érinti (az általános adatvédelmi rendelet 18. cikke), vagy vonatkozhat a hozzáférésre, helyesbítésre és törlésre.

4.3 A visszaélés, illetve a jogosulatlan hozzáférés vagy továbbítás megakadályozását célzó garanciák

56. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének d) pontja kimondja, hogy a jogalkotási intézkedésnek garanciákat kell tartalmaznia a visszaélés vagy a jogellenes hozzáférés vagy továbbítás megakadályozására. Ez különösen azokra a szervezeti és/vagy technikai intézkedésekre²² vonatkozik, amelyek a jogsértések vagy a jogellenes átadások – például a fizikai dokumentumok biztonságos módon történő tárolása – elkerüléséhez szükségesek. Egyes tagállamokban például az egyes ágazatokban végzett adatfeldolgozással kapcsolatos jogok gyakorlása a nemzeti adatvédelmi felügyeleti hatóság közvetítésével gyakorolható.
57. A jogalkotási intézkedés vonatkozhat a korlátozásokra vonatkozó adott határozat felülvizsgálatára irányuló időszakos intézkedésekre is. A jogalkotó javasolhatja, hogy az adatkezelő által végrehajtott minden egyes korlátozást rendszeresen felül kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy a korlátozás indokolása továbbra is érvényes legyen.

4.4 Az adatkezelőre vonatkozó előírások

58. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének e) pontja előírja, hogy a jogalkotási intézkedésnek meg kell határoznia, hogy ki az adatkezelő, vagy kik az adatkezelők kategóriái. Az adatkezelők jogalkotási intézkedés keretében történő kijelölése nemcsak a korlátozásokkal kapcsolatos adatkezelési műveletek iránti felelősséggel kapcsolatos jogbiztonságot részesíti előnyben, hanem azt is lehetővé teszi az érintettek számára, hogy a korlátozás feloldását követően megtudják, kihez fordulhatnak jogaik gyakorlása során.

4.5 Az adattárolás időtartama

59. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének f) pontja kimondja, hogy a jogalkotási intézkedésnek részletes rendelkezést kell tartalmaznia az adattárolás időtartamára, valamint az alkalmazandó garanciákra vonatkozóan, figyelembe véve az adatkezelés vagy az adatkezelési

²¹ Amennyiben lehetséges, az a datkezelő ennél tovább is mehet, és felsorolhatja azokat a konkrét a datelemeket, amelyekre a jogok korlátozása vonatkozhat, például valamely vizsgálat előzetes eredményeit, a vizsgálatot megindító határozatot stb.

²² Lásd [az Európai Adatvédelmi Testület 4/2019.sz. iránymutatását a 25.cikk szerinti beépített és alapértelmezett adatvédelemről.](#)

kategóriák jellegét, hatályát és céljait. Az adatmegőrzési időszak például a kezelési művelet időtartamának és az esetleges pereskedés további időtartamának összege alapján számítható ki.

4.6 Az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok

60. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének g) pontja kimondja, hogy a jogalkotási intézkedésnek tartalmaznia kell a korlátozásokkal járó, az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatokat. Ez nagyon fontos lépés, amely segít a korlátozások szükségességének és arányosságának vizsgálatában.
61. Az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok értékelésének kettős célja van. Egyrészt áttekintést nyújt a korlátozásoknak az érintettekre gyakorolt lehetséges hatásáról. Másrészt a korlátozások szükségességének és arányosságának vizsgálatához szükséges elemeket is tartalmaz. E tekintetben adott esetben adatvédelmi hatásvizsgálatot (DPIA) kell fontolóra venni²³.
62. A jogalkotónak az érintettek szempontjából értékelnie kell az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatokat. Nem mindig kötelező adatvédelmi hatásvizsgálatot végezni, de adott esetben a jogalkotási intézkedésben fel lehet tüntetni az érintettekkel érintő konkrét kockázatokat, például a téves profilalkotást, amely hátrányos megkülönböztetéshez, az emberi méltóság sérüléséhez²⁴, a szólásszabadság, a magánélethez és az adatvédelemhez való jog²⁵ sérüléséhez, a kiszolgáltatott csoportokra (például a gyermekekre vagy a fogyatékossgal élő személyekre) gyakorolt nagyobb hatáshoz vezet.
63. Amennyiben ilyen értékelést nyújtanak be, az Európai Adatvédelmi Testület szükségesnek tartja annak belefoglalását a jogszabály preambulumbekendéseibe vagy indokolásába²⁶ vagy a hatásvizsgálatba²⁷.

4.7 Az érintettek arra vonatkozó joga, hogy tájékoztatást kapjanak a korlátozásról, kivéve, ha ez hátrányosan befolyásolhatja a korlátozás célját

64. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke (2) bekezdésének h) pontja kimondja, hogy az érintetteket tájékoztatni kell a korlátozásról, kivéve, ha ez hátrányosan befolyásolhatja a korlátozás célját. Ez azt jelenti, hogy az érintetteket főszabályként tájékoztatni kell a tájékoztatáshoz való joguk korlátozásáról. E célból elegendő lehet egy általános adatvédelmi nyilatkozat.
65. Például, ha az érintett kifejezetten kéri, hogy egy adott közigazgatási vizsgálat rendkívül kényes pillanatában gyakoroljon egy bizonyos jogot, az érintettet lehetőség szerint tájékoztatni kell a korlátozás okairól. Ha azonban az érintettnek a korlátozás okairól való tájékoztatása a korlátozás hatásának ellehetetlenüléséhez vezetne (azaz akadályozná a vizsgálat előzetes hatásait), az az információ nem tehető közzé. A vizsgálatok védelme érdekében korlátozásokat lehet elfogadni. Ebben az esetben a korlátozásoknak szükségesnek és arányosnak kell maradniuk, és ennek érdekében az adatkezelőnek értékelést kell végeznie annak ellenőrzése érdekében, hogy az érintettnek a korlátozásról való tájékoztatása hátrányosan befolyásolja-e a korlátozás célját.

²³ Lásd még a 29. cikk szerinti munkacsoport iránymutatását az adatvédelmi hatásvizsgálat elvégzéséről és annak megállapításáról, hogy az adatkezelés az (EU) 2016/679 rendelet alkalmazásában „valószínűsíthetően magas kockázattal” jár-e, wp248rev.01, az Európai Adatvédelmi Testület által jóváhagyva 2018. május 25-én.

²⁴ Az emberi méltósága Charta 1. cikke által védett jog.

²⁵ A Charta 7. és 8. cikke.

²⁶ Az indokolás célja az előkészítő folyamat különböző szakaszaira támaszkodó jogalkotási aktus indokainak és hátterének kifejtése.

²⁷ Lásd az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkének (10) bekezdését.

66. Más szóval, rendkívüli körülmények között, például a vizsgálat nagyon előzetes szakaszában, ha az érintett tájékoztatást kér, hogy vizsgálat alatt áll-e, az adatkezelő dönthet úgy, hogy az adott időpontban nem adja meg ezt az információt – amennyiben ez a korlátozás jogszerű és feltétlenül szükséges az adott esetben ahhoz, hogy ne befolyásolja hátrányosan a korlátozás célját.
67. Egy későbbi szakaszban, például a kivizsgálás vagy a vizsgálat előzetes szakaszának befejezését követően az érintetteknek (külön) adatvédelmi nyilatkozatot kell kapniuk. Ebben a szakaszban még mindig lehetséges, hogy bizonyos jogok – például a vizsgálat megindításával kapcsolatos információkhoz való hozzáférés joga vagy a zaklatás potenciális áldozatainak állításaihoz való hozzáférés joga – továbbra is korlátozott legyen²⁸. Ezt a tényt fel kell tüntetni az adatvédelmi nyilatkozatban, valamint meg kell jelölni azt az időszakot, amely alatt a jogok lehetőség szerint teljes mértékben visszaállnak.

5 KONZULTÁCIÓ A FELÜGYELETI HATÓSÁGOKKAL (AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET 36. CIKKÉNEK (4) BEKEZDÉSE ÉS 57. CIKKE (1) BEKEZDÉSÉNEK C) PONTJA)

68. Az általános adatvédelmi rendelet 36. cikkének (4) bekezdésével összhangban, amennyiben a korlátozásokat tagállami szinten fogadják el, konzultálniuk kell a felügyeleti hatóságokkal az érintetteknek az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerinti jogainak korlátozását előrevetítő, a nemzeti parlament által elfogadandó jogalkotási intézkedés – vagy ilyen jogalkotási intézkedésen alapuló szabályozási intézkedés – elfogadása előtt.
69. Az általános adatvédelmi rendelet 57. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a felügyeleti hatóságoknak továbbá az is feladata, hogy tanácsot adjon a természetes személyek jogainak és szabadságainak a személyes adataik kezelése tekintetében történő védelmével kapcsolatos jogalkotási intézkedésekről.
70. Amennyiben a felügyeleti hatóságokkal nem konzultálnak megfelelően, az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a felügyeleti hatóságok saját kezdeményezésükre a személyes adatok védelmével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt bocsáthatnak ki a nemzeti parlament, a tagállami kormány vagy a tagállami joggal összhangban más intézmények és szervek, valamint a nyilvánosság részére.
71. Emellett a nemzeti szintű adatvédelmi jogszabályok az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkével összhangban konkrét eljárásokat határozhatnak meg olyan jogalkotási intézkedések elfogadására vonatkozóan, amelyek célja az általános adatvédelmi rendelet 12–22. és 34. cikke által biztosított jogok korlátozása. Ez csak akkor fordulhat elő, ha összhangban van az általános adatvédelmi rendelettel.

²⁸ További információkért lásd: az EUB 2014. július 17-i ítélete, YS kontra Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel, valamint Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel kontra M és S, C-141/12. és C-372/12. sz. egyes ítétt ügyek, ECLI:EU:C:2014:2081, 45. és 46. pont, valamint a 2017. december 20-i ítélete, Novak-ügy, C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994, 56. pont.

6 AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET 23. CIKKE SZERINTI KÖVETELMÉNYEKNEK A TAGÁLLAMOK ÁLTALI BE NEM TARTÁSA

72. A Szerződések őreként az Európai Bizottság feladata, hogy nyomon kövesse az elsődleges és másodlagos uniós jog alkalmazását, és EU-szerte biztosítsa annak egységes alkalmazását, többek között olyan esetekben, amikor a nemzeti intézkedések nem felelnek meg az uniós jognak.
73. Ezenkívül az uniós jog elsőbbségének elve szerint „az uniós joggal ellentétes nemzeti jogszabályok alkalmazásának mellőzésére vonatkozó kötelezettség nemcsak a nemzeti bíróságokat terheli, hanem az uniós jogot hatáskörének keretei között alkalmazni hivatott minden állami szervet is, ideértve a közigazgatási hatóságokat”²⁹.

7 AZ ADATKEZELŐKRE ÉS ADATFELDOLGOZÓKRA VONATKOZÓ KONKRÉT ELEMEL

7.1. Az elszámoltathatóság elve

74. Az elszámoltathatóság elvének fényében (az általános adatvédelmi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése), és bár az nem része az általános adatvédelmi rendelet 30. cikkében előírt nyilvántartásoknak, bevált gyakorlat, hogy az adatkezelő dokumentálja a konkrét esetekre vonatkozó korlátozások alkalmazását az azok alkalmazásáról szóló nyilvántartás vezetésével. Ennek a nyilvántartásnak tartalmaznia kell a korlátozások alkalmazandó okait, hogy az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében felsorolt okok közül mely indok(ok) alkalmazandó(ak) (amennyiben a jogalkotási intézkedés különböző indokok alapján teszi lehetővé a korlátozásokat), a korlátozás időzítését, valamint a szükségességi és arányossági vizsgálat eredményét. A nyilvántartásokat kérésre az adatvédelmi felügyeleti hatóság rendelkezésére kell bocsátani.
75. Amennyiben az adatkezelő rendelkezik adatvédelmi tisztviselővel, az adatvédelmi tisztviselőt – legalább általános jelleggel – indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni kell minden olyan esetben, amikor az érintettek jogait a jogalkotási intézkedéssel összhangban korlátozzák. Az adatvédelmi tisztviselő számára hozzáférést kell biztosítani a kapcsolódó nyilvántartásokhoz és a korlátozás ténybeli vagy jogi hátterére vonatkozó valamennyi dokumentumhoz. Az adatvédelmi tisztviselőnek a korlátozások alkalmazásában való részvételét dokumentálni kell.

7.2. Az érintett jogainak gyakorlása a korlátozás feloldását követően

76. Az adatkezelőnek fel kell oldania a korlátozásokat, amint az azokat indokoló körülmények már nem állnak fenn. Amennyiben az érintetteket ezen időpont előtt még nem tájékoztatták a korlátozásokról, legkésőbb a korlátozás feloldásakor kell őket tájékoztatni.
77. A korlátozás alkalmazása során az érintettek gyakorolhatják valamennyi, nem korlátozott jogukat. Annak megállapítása érdekében, hogy a korlátozás részben vagy egészben mikor szüntethető meg, a korlátozás alkalmazása során többször is el lehet végezni a szükségességi és arányossági vizsgálatot.
78. A korlátozás feloldásától – amelyet dokumentálni kell az 5. szakaszban említett nyilvántartásban – az érintettek valamennyi jogukat gyakorolhatják.

²⁹ Az EUB 2018. december 4-i ítélete, C-378/17, ECLI:EU:C:2018:979, 38. pont.

79. Ha az adatkezelő a korlátozás feloldását követően nem teszi lehetővé az érintettek számára jogaik gyakorlását, az érintett panaszt nyújthat be a felügyeleti hatósághoz az adatkezelővel szemben az általános adatvédelmi rendelet 57. cikke (1) bekezdésének f) pontjával összhangban.

7.3. Az ilyen korlátozásokat előíró jogalkotási intézkedés adatkezelő általi betartásának elmulasztása

80. Amennyiben az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerinti korlátozásokat előíró jogalkotási intézkedések megfelelnek az általános adatvédelmi rendeletnek, de azokat az adatkezelő megsérti, a felügyeleti hatóságok élhetnek tanácsadási, vizsgálati és korrekciós hatáskörükkel, ahogyan az általános adatvédelmi rendelet szabályai be nem tartásának bármely egyéb esetében.
81. Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkének (1) bekezdésében előírt hatáskörökkel összhangban a felügyeleti hatóságok a következő vizsgálati hatáskörökkel rendelkeznek:
- utasítják az adatkezelőt és az adatfeldolgozót, illetve adott esetben az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó képviselőjét, hogy számára a feladatai elvégzéséhez szükséges tájékoztatást megadja;
 - vizsgálatot folytatnak adatvédelmi auditok formájában;
 - értesítik az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót az általános adatvédelmi rendelet feltételezett megsértéséről;
 - hozzáférést kapnak az adatkezelőtől vagy az adatfeldolgozótól a feladatainak teljesítéséhez szükséges minden személyes adathoz és minden információhoz;
 - az uniós vagy tagállami eljárásjoggal összhangban hozzáférést kapnak az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó bármely helyiségéhez, ideértve minden adatkezeléshez használt felszerelést és eszközt.
82. Amennyiben korrekciós intézkedések alkalmazására van szükség, a felügyeleti hatóságok az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkének (2) bekezdésével összhangban:
- **figyelmeztethetik** az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy egyes tervezett adatkezelési tevékenységei valószínűsíthetően sértik az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseit;
 - **elmarasztalhatják** az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseit;
 - **utasíthatják** az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, **hogy teljesítse** az érintettnek az általános adatvédelmi rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét;
 - **utasíthatják** az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, **hogy adatkezelési műveleteit** – adott esetben meghatározott módon és meghatározott időn belül – **hozza összhangba** az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseivel;
 - **utasíthatják** az adatkezelőt, **hogy tájékoztassa az érintettet az adatvédelmi incidensről**;
 - átmenetileg vagy véglegesen **korlátozhatják** az adatkezelést, ideértve az adatkezelés **megtiltását** is;
 - az általános adatvédelmi rendelet 16., 17., illetve a 18. cikkében foglaltaknak megfelelően **elrendelhetik** a személyes adatok helyesbítését, vagy törlését, illetve az adatkezelés korlátozását, valamint a 17. cikk (2) bekezdésének és a 19. cikknek megfelelően elrendeli azon címzettek erről való értesítését, akikkel vagy amelyekkel a személyes adatokat közölték;
 - a 83. cikknek megfelelően **közigazgatási bírságot szabhatnak ki**, az adott eset körülményeitől függően az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkének (2) bekezdésében említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett;
 - **elrendelhetik** a harmadik országbeli címzett vagy nemzetközi szervezet felé irányuló adatáramlás felfüggesztését.

83. A felügyeleti hatóságoknak az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkének (3) bekezdésében előírt tanácsadói hatásköreit illetően a felügyeleti hatóságok:
- tanácsot adhatnak az adatkezelőknek az általános adatvédelmi rendelet 36. cikke (1) és (5) bekezdésében említett előzetes konzultációs eljárás keretében;
 - engedélyezhetik az általános adatvédelmi rendelet 36. cikkének (5) bekezdése szerinti adatkezelést, ha a tagállam joga azt előzetes engedélyhez köti.

8 KÖVETKEZTETÉSEK

84. Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke konkrét feltételek mellett lehetővé teszi a nemzeti vagy uniós jogalkotó számára, hogy jogalkotási intézkedésekkel korlátozza a 12–22. cikkben és a 34. cikkben foglalt, valamint a 12–22. cikkben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében az 5. cikkben foglalt jogok és kötelezettségek hatályát, ha a korlátozás tiszteletben tartja az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint többek között az Unió vagy valamely tagállam általános közérdekének jelentős céljai védelméhez szükséges és arányos intézkedés egy demokratikus társadalomban.
85. Az érintettek jogaira vonatkozó korlátozásoknak tiszteletben kell tartaniuk az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkében meghatározott követelményeket. Az e korlátozásokat megállapító jogalkotási intézkedéseket kibocsátó tagállamoknak vagy az Uniónak, valamint az azokat alkalmazó adatkezelőknek tisztában kell lenniük e korlátozások kivételes jellegével.
86. Az arányossági vizsgálatot az érintettek jogaira vonatkozó korlátozások uniós vagy tagállami jogba történő bevezetése előtt kell elvégezni.
87. A korlátozásokat megállapító jogalkotási intézkedések elfogadása előtt konzultálni kell a felügyeleti hatóságokkal, és a felügyeleti hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy érvényre juttassák az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelést.
88. A korlátozások feloldását követően az adatkezelőnek lehetővé kell tennie az érintettek számára, hogy jogaikat gyakorolhassák.

9 MELLÉKLET: ELLENŐRZŐLISTÁK – AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET 23. CIKKE DIÓHÉJBAN

9.1 Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerinti követelmények

- i. Az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmának tiszteletben tartása*
- ii. Arányossági és szükségességi vizsgálat*
- iii. A korlátozásokat és az előreláthatóság szükségességét megállapító jogalkotási intézkedések ((41) preambulumbekzdés és az EUB ítélezési gyakorlata)*
- iv. Az érintettek jogai és az adatkezelő kötelezettségei, amelyek korlátozhatók*
 - a) az átlátható tájékoztatáshoz való jog (az általános adatvédelmi rendelet 12. cikke);*
 - b) az információkhoz való jog (az általános adatvédelmi rendelet 13. cikke és 14. cikke);*
 - c) a hozzáférési jog (az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke);*
 - d) a helyesbítéshez való jog (az általános adatvédelmi rendelet 16. cikke);*
 - e) a törléshez való jog (az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke);*
 - f) az adatkezelés korlátozásához való jog (az általános adatvédelmi rendelet 18. cikke);*
 - g) a személyes adatok helyesbítéséhez vagy törléséhez, illetve az adatkezelés korlátozásához kapcsolódó értesítési kötelezettség (az általános adatvédelmi rendelet 19. cikke);*
 - h) az adathordozhatósághoz való jog (az általános adatvédelmi rendelet 20. cikke);*
 - i) a tiltakozáshoz való jog (az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke);*
 - j) jog arra, hogy az érintettre ne terjedjen ki az egyedi ügyekben történő automatizált döntéshozatal (az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke);*
 - k) az általános adatvédelmi rendelet 12–22. cikkében előírt kötelezettségek (az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke); és*
 - l) az érintettek tájékoztatása az adatvédelmi incidensről (az általános adatvédelmi rendelet 34. cikke).*
- v. A korlátozások indokai*
 - a) nemzetbiztonság;*
 - b) honvédelem;*
 - c) közbiztonság;*
 - d) bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése vagy a vádeljárás lefolytatása, illetve büntetőjogi szankciók végrehajtása, beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését;*
 - e) az Unió vagy valamely tagállam egyéb fontos, általános közérdekű célkitűzései, különösen az Unió vagy valamely tagállam fontos gazdasági vagy pénzügyi érdeke, beleértve a monetáris, a költségvetési és az adózási kérdéseket, a népegészségügyet és a szociális biztonságot;*
 - f) a bírói függetlenség és a bírósági eljárások védelme;*
 - g) a szabályozott foglalkozások esetében az etikai vétségek megelőzése, kivizsgálása, felderítése és az ezekkel kapcsolatos eljárások lefolytatása;*
 - h) az a)–e) és a g) pontban említett esetekben – akár alkalmanként – a közhatalmi feladatok ellátásához kapcsolódó ellenőrzési, vizsgálati vagy szabályozási tevékenység;*
 - i) az érintett védelme vagy mások jogainak és szabadságainak védelme;*
 - j) polgári jogi követelések érvényesítése.*

9.2 Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerinti követelmények

- i. az adatkezelés céljai vagy az adatkezelés kategóriái;*
- ii. a személyes adatok kategóriái;*
- iii. a bevezetett korlátozások hatálya;*
- iv. a visszaélés, illetve a jogosulatlan hozzáférés vagy továbbítás megakadályozását célzó garanciák;*
- v. az adatkezelő meghatározása vagy az adatkezelők kategóriáinak meghatározása;*
- vi. az adattárolás időtartama, valamint az alkalmazandó garanciák, figyelembe véve az adatkezelés vagy az adatkezelési kategóriák jellegét, hatályát és céljait;*
- vii. az érintettek jogait és szabadságait érintő kockázatok; valamint*
- viii. az érintettek arra vonatkozó joga, hogy tájékoztatást kapjanak a korlátozásról, kivéve, ha ez hátrányosan befolyásolhatja a korlátozás célját.*